

U S T A W A

z dnia2025 r.

o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025

Art. 1. W ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1622 i 1831 oraz z 2025 r. poz. 290) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 2 w lit. a wyrazy „30 września” zastępuje się wyrazami „31 grudnia”;
- 2) w art. 3 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) wynoszącą 500 zł/MWh w okresie od dnia 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.;”;
- 3) w art. 8:
 - a) ust. 3d otrzymuje brzmienie:
„3d. Cena energii elektrycznej, o której mowa w ust. 3b pkt 1 lub 2, stosowana od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 30 września 2025 r. nie może być wyższa niż średnia cena energii elektrycznej wynikająca z taryf zatwierdzonych przez Prezesa URE dla sprzedawców z urzędu, opublikowana przez Prezesa URE zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.”;
 - b) po ust. 3d dodaje się ust. 3e w brzmieniu:
„3e. Cena energii elektrycznej, o której mowa w ust. 3b pkt 1 lub 2, stosowana od dnia 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. nie może być wyższa niż średnia cena energii elektrycznej wynikająca z taryf zatwierdzonych na 2025 r. przez Prezesa URE dla sprzedawców z urzędu, opublikowana przez Prezesa URE zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. W przypadku braku opublikowania przez Prezesa URE do dnia 1 października 2025 r. ceny,

o której mowa w zdaniu pierwszym, cena energii elektrycznej, o której mowa w ust. 3b pkt 1 lub 2, nie może być wyższa niż 90 % średniej ceny energii elektrycznej opublikowanej zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.”,

c) po ust. 4ab dodaje się ust. 4ac w brzmieniu:

„4ac. Dla podmiotów uprawnionych, o których mowa w ust. 3:

1) pkt 1–3, w przypadku braku zatwierdzenia przez Prezesa URE taryfy lub jej zmiany obejmującej co najmniej okres od dnia 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.,

2) pkt 4 lub ust. 3a

– na potrzeby rekompensaty wypłacanej za okres, o którym mowa w pkt 1, ceną odniesienia, o której mowa w ust. 2, jest średnia cena opublikowana zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, stosowana przez dany podmiot uprawniony dla danej grupy taryfowej, a w przypadku braku opublikowania tej ceny, ceną odniesienia jest 90 % średniej ceny energii elektrycznej opublikowanej zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4 tej ustawy, stosowanej przez dany podmiot uprawniony dla danej grupy taryfowej.”,

d) w ust. 5a wyrazy „30 września” zastępuje się wyrazami „31 grudnia”;

4) w art. 13 w ust. 1a w pkt 3 na końcu dodaje się średnik i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. – w terminie od dnia 1 lipca 2026 r. do dnia 31 października 2026 r.”;

5) w art. 17 w ust. 6 wyrazy „31 grudnia 2025 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2026 r.”;

6) w art. 43:

a) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Maksymalny limit wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wypłatę rekompensat za okres od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. wynosi:

1) w 2025 r. – 4 028 008 606 zł;

- 2) w 2026 r. – 989 217 212 zł.”,
- b) w ust. 5 wyrazy „w przypadku rekompensat za okres od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 30 września 2025 r.” zastępuje się wyrazami „w przypadku rekompensat za 2025 r.”.

Art. 2. Do rozliczenia rekompensaty z tytułu stosowania ceny maksymalnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, za stosowanie ceny maksymalnej, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, za okres od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 30 września 2025 r. stosuje się art. 8 ust. 3d ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 września 2025 r.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel ustawy

Nowelizacja ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1622 i 1831 oraz z 2025 r. poz. 290) ma na celu wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego obywateli przez zapewnienie przystępnej cenowo energii elektrycznej dla gospodarstw domowych. Projektowane zmiany w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025 zapewnią wsparcie gospodarstwom domowym w okresie od dnia 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

Mimo pewnej stabilizacji na europejskim i światowym rynku energii skutki kryzysu energetycznego nadal są odczuwalne przez społeczeństwo. Wzrost cen energii elektrycznej oraz jej nośników wywołany pandemią COVID-19 oraz wciąż trwającą wojną na Ukrainie w dalszym ciągu stanowią o sytuacji gospodarczej naszego kraju. Aktualnie sytuacja na rynku energii wprawdzie uległa poprawie i względnej stabilizacji, niemniej skutki negatywnych wydarzeń z ostatnich trzech lat, do których zaliczyć należy utrzymujące się podwyższone ceny nośników energii, dalej są odczuwane przez społeczeństwo, w szczególności przez gospodarstwa domowe.

Od czasu wystąpienia wspomnianego kryzysu Polska podejmuje liczne działania mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz ochronę odbiorców – zarówno gospodarstw domowych, jak i podmiotów gospodarczych – przed nadmiernym wzrostem kosztów energii. W 2022 r. wprowadzono m.in. mechanizmy maksymalnych cen energii elektrycznej dla odbiorców wrażliwych i sektora MŚP, a także zamrożenie taryf dla gospodarstw domowych do określonych limitów zużycia. Równolegle realizowane były inwestycje w rozbudowę infrastruktury sieciowej oraz projekty dywersyfikacji dostaw surowców, w tym poprzez terminale LNG i połączenia transgraniczne. Działania te miały na celu zapewnienie stabilności rynku, złagodzenie skutków kryzysu dla obywateli oraz stworzenie podstaw trwałego bezpieczeństwa energetycznego w przyszłości.

Pomimo podejmowanych działań stabilizacyjnych i obserwowanego spadku presji cenowej na rynkach energii w porównaniu z rokiem 2022, sytuacja odbiorców końcowych w Polsce nadal wymaga ochrony przed nadmiernymi kosztami energii elektrycznej. Rynek energii

pozostaje bowiem podatny na czynniki zewnętrzne – takie jak niepewność geopolityczna, wahania cen surowców na rynkach światowych czy rosnące koszty uprawnień do emisji CO₂ – które mogą w każdej chwili spowodować ponowny wzrost cen. Dodatkowo, dla wielu gospodarstw domowych nawet umiarkowany wzrost cen energii oznacza istotne obciążenie finansowe. Z tego względu utrzymanie mechanizmów ochronnych pozostaje konieczne zarówno dla zapewnienia stabilności społecznej i gospodarczej, jak i dla bezpieczeństwa energetycznego państwa.

Z uwagi na powyższe oraz w celu przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu obywateli, których budżety są obciążone w dużym stopniu kosztami nośników energii, oraz w celu ich ochrony przed kolejnymi potencjalnymi zawirowaniami na rynkach energii oraz skutkami kryzysu energetycznego konieczne jest wprowadzenie adekwatnych do obecnej sytuacji gospodarczej działań osłonowych obejmujących cały 2025 r.

Istotnym jest, że działania podjęte w drugiej połowie 2024 r. na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1831) skutecznie wsparły odbiorców energii elektrycznej w 2025 r. jakimi są gospodarstwa domowe.

Z uwagi na to że, ochrona przed podwyżkami cen energii elektrycznej będzie obowiązywać już tylko do dnia 30 września 2025 r. uzasadnione jest dalsze kontynuowanie działań osłonowych dla gospodarstw domowych przez przedłużenie mechanizmu ceny maksymalnej energii elektrycznej do końca roku 2025.

II. Proponowane zmiany w przepisach ustawy z dnia 27 października 2022 r o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025

W nowelizowanej ustawie zakłada się przedłużenie obowiązywania mechanizmu ceny maksymalnej za energię elektryczną na kolejny okres tj. od dnia 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

Z uwagi na względną stabilizację na polskich i światowych rynkach energii elektrycznej podmioty z sektora JST, użyteczności publicznej i MŚP znajdują się w bezpieczniejszej sytuacji w porównaniu z odbiorcami w gospodarstwach domowych, dlatego też proponowane wsparcie skierowane zostało wyłącznie w kierunku odbiorców gospodarstwach domowych. Cena maksymalna dla gospodarstw domowych obowiązywać będzie do końca 2025 r. i ma być

utrzymana na dotychczasowym poziomie 500 zł/MWh.

Cena ta będzie odczuwalnym wsparciem w zakresie radzenia sobie przez gospodarstwa domowe z rachunkami za energię, gdyż bez interwencji ustawowej odbiorcy płaciliby ok. 623 zł/MWh – tyle bowiem wynosi średnia cena energii elektrycznej w grupie taryfowej G wynikająca ze zmiany taryf sprzedawców z urzędu, zatwierdzona na okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. (informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 39/2024).

Dodatkowo określono limit wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z tytułu rekompensaty w 2025 r. dla przedsiębiorstw energetycznych. Przewidziana została konieczność zmiany planu finansowego Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Maksymalny limit wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wypłatę rekompensat za okres od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. będzie wynosił:

- 1) w 2025 r. – 4 028 008 606 zł;
- 2) w 2026 r. – 989 217 212 zł.”,

Środki na rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych za stosowanie ceny maksymalnej energii elektrycznej dla odbiorców w gospodarstwach domowych w 2025 r. zgodnie z podstawowymi założeniami działającego mechanizmu pochodzić będą z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W art. 2 projektu zawarto przepis przejściowy, który dotyczy wniosków o wypłatę rekompensat z tytułu stosowania ceny maksymalnej, która będą składane do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy za okres od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 30 września 2025 r.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 30 września 2025 r.

III. Skutki finansowe oraz społeczno – gospodarcze wprowadzenia ustawy

Przewiduje się, że skutki finansowe projektowanej nowelizacji wyniosą ok. 890 mln zł, z czego 300 mln zł będzie wydatkowane w 2025 r., a 590 mln zł w 2026 r. Z dostępnych informacji o dotychczasowym poziomie wydatkowania środków dostępnych na wypłaty rekompensat za stosowanie ceny maksymalnej energii elektrycznej wynika, że to wydatkowanie nie zbliży się do górnego limitu przewidzianego w ustawie dotyczącej ceny maksymalnej. Oszczędności te powinny wystarczyć na pokrycie kosztów wynikających z przedłużenia stosowania ceny maksymalnej na okres IV kwartału 2025 r., w związku z tym nie zaistnieje z tego tytułu potrzeba zwiększenia wydatków budżetu państwa.

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczne i gospodarcze, bowiem

wprowadza mechanizm ochronny, na kolejny okres tj. od dni 1 października 2025 r. do 31 grudnia 2025 r., w którym obowiązywać będzie cena maksymalna za energię elektryczną. Tym samym projektowane rozwiązanie zapewni przystępną cenowo energię elektryczną dla najsłabszych odbiorców na rynku, którymi są gospodarstwa domowe. Ponadto projektowane rozwiązanie ogranicza negatywne zjawisko jakim jest ubóstwo energetyczne, gdzie gospodarstwa domowe mają trudności z zapewnieniem odpowiedniej ilości energii elektrycznej dla realizacji podstawowych potrzeb bytowych.

Projekt ustawy nie dotyczy:

- 1) majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców (projekt ustawy nie będzie miała wpływu na sytuację mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców);
- 2) zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej;
- 3) przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Z uwagi na oczywiste pozytywne skutki projektowanej ustawy, która wzmacnia bezpieczeństwo energetyczne obywateli oraz ogranicza negatywne zjawisko ubóstwa energetycznego, projekt ustawy nie podlegał opiniowaniu.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 lub art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznych (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.